

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 22. Zettortdeenâ 28tâ Mai 1842.

Baggats un nabbags.

Daschadas waijadsibas deht gaddijahs mannim isgahjuscha ruddeni, fahdu laizimu Nihgas pilfata usturretees. Sawas waijadsibas nokohpjocht, man wehl dasch brihdis atliffahs, fur warreju isstaigatees un scho brangu pilfatu apluhfoht. Ne leedsohs ka jaw patt no masahm deenahm leels runnatajs ne esinu, un talabad man arri tohti patihkams irr, wiffas weetas weentulis buht, arri scho reis weens pats fahda jauka rihta, agri no pilfata dewohs, gribbedams tahs ahrpuffi apluhfoht, lai tas trohksnis ta fouschu pilna pilfata, mannis ne aiskawe, par daschadahm leetahm fo firdi turreju, fluffi weens pats ar sewi farunnatees, un tahs paschas pahrdohmahf. Biju patlabban sawas dohmas turrejis par zilweku daschadahm darrifchanahm, winnu darbu un puhliu u. t. j. pr., fad mannim fatikke nabbaga seewina ar malkas flehpiti us mugguras, kam ar fankarainahm drehbehm apgehrbti diwi behrnini fahnos tezzeja. Gefahku ar scho masu pamiliju runnahf, ar tahs gabbalihu eedams, un isdsirdu ka ta bija atraitne, kas ar saweem dirweem behrneem if deenas pahrtikke no tam, fo fuhri un gruhti eeksch sweedreem sawa waiga puhledamees, nopelnija. Scheem diwi masajeem, no kurreem tas puisehns astonus gaddus wezs bija, waijadseja jaw arri sawai mahtei to deenischfigu usturru palihdseht nopelnihf. Patlabban tee rahdija sawai mahtei, fo bija nopelnijuschf to deenu papreeksch no weena funga, tam no lauka rahzius nonemdami; ar leelu firdspreeku tas puisehns arri rahdija sawai mahtei weenu fulliti ar rahziueem, fo par winna tschaklibu, bes tahs deenas algas, winnam tas funks wehl bija dahwinajis! Pehz daschadahm schurp un turp runnaschanahm fazzija wehl pehdigi ta seewina us manni atgreesdamees: „gan, mihlais funks, gan dascha deena man fuhri un

gruhti strahdajocht japawadda, gan daschubahn karsti sweedri pahr waigeem nopill, sawu un sawu behrninu wahrgu dsihwibas: usturru nopelnoht. Tatschu, fad man un manneem behrneem tas mihlais Deews tikkai wesselibu dahwina un muhs pastahwigi pee tam usturr, tad zerru ka gan warreschu iskultees, un uswarreht wiffas behdas deht deenischfiga usturra; behrnini tohp arween leelaki, un fad mannim deenas wezums buhs atnahjis, tad zerru pee saweem behrneem atspaidu atrast.“ — Schee wahrdi tahs nabbagas seewinas atskanneja man arween wehl aufis, fad es jaw ilgi to biju atstahjis. Rahda gohdiga, fahdu deewabihjigu firdi eeksch sewim turredama, ta man sawa nabbadsiba ar saweem behrnineem rahdijahs. Ta ittin ka no negauschi skattijohs wifsapfahrt, un redseju tahs saltas ar skaidru ahbolihu un zittahm seedoschahm puffedem baggatigi aptehrptas plawas, ka fallu dekki preeksch mannahm azzim isplattitas; redseju tahs ganniklas ar sawu brangu sahli, fur gohtinas ka nobarrotas apfahrt staigaja, to labbaku kummofihu sewim mesledamas, un widdu wiffam schim jaukumam, to leelu pilfatu, no kurras es biju isgahjis, ar saweem augsteem basuzas tohrneem un leeleem brangeem nammeem. Rahdu leelu baggatibu, — ta dohmaju pats pee sewim, — es schè wiffur redju, un tai nabbadsei kas taggad no tewim aigahje, ne peederr ne kas, ittin ne kas, ka tikkai tas, fo zits semne nomett, tas fo dabba ta falkoht, isfcheirsch, to winna tikkai drihstf sewim par ihwaschumu nemtees. Al apbrichnojami Deewa zelti! Kolabbad tad weenam wairak dohts, ne ka tam waijadsigs, un ohtram tas naw, kas tam waijadsigs! un te eekritte tad man prahta tee wahrdi muhsu mihta pestitaja: „Jo ikkatram, kam irr, tam dohs, un tam buhs pahr leeku, bet no ta, kam newaid arridsan atnems, kas tam irr.“ Matt. 25, 29.

Woi tad nu tas arridsan tà ne irraid? Kam Deems nolizzis pillis peedsimt, kas eelfsch branguma un piluibas leelu gohdu panahjis, bes ka winsch to pats buhtu nopelnijis, tohp arween wehl baggatafs, bes wiffa sawa nopelna, tiffai zaur sawu laimes-likteni. Winna nauda, kad tain tiffai dauds mas sapraschana, auglus us angleem nefs; winna manta augtin aug, un winsch nopelna ar sawu naudu kuptschodamees, jaunu naudu. Tas nabbags turprettim, publejabs wiffu zauru deemu, no agra rihta lihds wehlam wakkaram, deenischkas maisites deht, un irr preezig, kad tam kahds zilweks darbu nowehledams, fo dohd nopelnih, un tas fo winsch scho-deen nopelnijis, tam rihta deenai jaw waijadfigs, fo sewi un tohs sawejus usturreht. Tas nu gan man firdi ne fahp. Bet weena leeta man lohti noskumbina, ka tee zilweki tik dauds no tizzibas pshapa, un to pirmu tizzibas augli tee tik daudsfahrt aismirst, prohti: sawus brahkus, wiff-wairak tohs nabbadsinus mihleht. Ak manni no firds mihtee draugi! no tizzibas runnaht irr weegla leeta, tas maksa tiffai mas wahrdu, bet tizzigam buht, irr grehta leeta, tas praffa uppurus! Dasch baggatais leelabs, ka winsch ifgaddus 30, 40, fo falku ir 50 un wehl wairak rublus teem nabbageem dohd; ka winsch sawus appakschneekus baggatigi apgahda; neweenu nabbadsinu ar tukschahm rohkahm no sawahm durwim ne atlaisch; ka winsch basnizas un skohlas apdahwina, un ifweenam dohd saprast, ka appaksch winna ehnas un paspahnes warr dsihwoht, warr arri wehl baggats tapt, un tomehr winna leelischana irr neleetiga. Tur winsch fehch ar saweem draugeem pee brangi apklasta un ar zepfescheem un zitteem gahrdeem ehdeneem, apkrauta galda. Winsch darra sawahm drehbehin plattas bahrstas, isplatta sawus peeminneschanas rakstus, un darra wiffus tabdus darbus, lai laudis tohs reds. Lai nu gan Deewa fwehtais wahrds tahdas aplamibas dauds un daschfahrt bahrgi norahj, tomehr kurfch zilweks warr to fo winsch par preeku un lihgsimibu turra, tam baggatam leegt? Bet ka winsch ar saweem draugeem plichte un rihi deenahm un naktim, ehd

un dserr tà ka simti no sudraba rubleem us tam useet; ka winsch tik ilgi to bauda, kamehr wiff tas tam ihgnumu padarra, un ne atgahdajabs ka pa tam warr buht simteem no winna brah-leem ne tik dauds irr, ka sewim ar fo maises gabalimu nopirktees, ka neweens starp winneem ne atrohdahs kas uszeltobs to padohmu doht, saweem jaw pilneem wehdereem, un tam wehl brangi apkrautam galbam, masuminu atrauf, un teem isfalkuscheem sneegt, tas irr tas nebehdneeka prahts, tas irr ta zeefirdiba, tas tas truhkums tahs tizzibas, fo meh s tik daschfahrt atrohdam. Tur darra weens ohtram leelas schfinkibas, kas tomehr pats to sewim warretu nopirktees, un kad no tahs wehrtibas to zettortu dalku, jeb tiffai weenu jeb diwi rublus winnam waijadsetu teem doht, kas tam to atkal ne warr atlihd sinah, tad winsch to turretu par leelu leetu, par weenu leelu nopelnu, ak warr buht! arri pawiffam no tam atrautohs. Ak wai baggateem! tahdeem kahdus esmu minnejis, wai tahdeem! falku es. Ak kaut jell tee apdohmatu, kas pee winnu muhschiga meera waijadfigs; kaut jell tee apdohmatu fo Deewa wahrds us winneem falka: „ar mohkahm weens baggats debbefu-walstiba ee:ees.“ Un atkal: tas kameetam leh-taki irr, zaur addatas azzi eet, ne ka baggatam Deewa walstiba flucht.“ Matt. 19, 23, 24. Kaut jell tee peeluhkotu, ka ar to mehrer ar kahdu tee mehro, teem atkal ne at mehro, un kaut jelle tee pee laika wehra nemtu sawas nabbagu dahwanas, un darritu tahdus darbus, kas tam mihlam Zehwam debbefis, patishkami.

Kad Jubs, gohdigi Awischu-laffitaji, lihds ar mannim sawa firdi juhtat, ka wiff tas fo sche esmu sazzijis, taifiba irr, tad buhs tas brihdis kurrâ scho farakstiju, mannim par wiffseem tas jaukafais, un mihliga pamohdinaschana ar Jums zaur Awisehm wehl wairak runnaht, jo taggad, gohds Deewam! atkal, tapatt ka dasch no manneem ammata brahleem, wallas us tam turru, swabbads no saweem ammata darbeem buhdams. Pa tam dsihwojeet wesseli! tas muhschigais meers lai apfweizina Jubs wiffus.

R. Blumberg.

Teesas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwalbineeka wiffas Kreewu Walfs 25. 10. 10., tohp no Randawas Krohna pagasta teefas wiffi tee, lam kahdas taisnas parradu prassifchanas buhtu pee tahs atliffufchas mantas ta nomirruscha Krohna Talfesmuifchas fainneeka Jehlab Sauerhagen no Pohdschumahjahm, pahr kurra mantu inwentariuma- un magasifhnes-truhkuma, ka arri zittu parradu deht, konkurse spreeshta, usaizinati, wiffwehlah lihds 19tu Fuhni 1842 ar sawahm prassifchanahm pee schihf pagasta teefas peeteiktees; ar to pamahzifchanu, ka tohs, kas ne peeteiktees, wehlah wairs ne klaufihf. Talihds ar-ridsan tohp wiffi tee, kas peeminnetam Sauerhagenam lo parrada buhtu, usaizinati, sawus parradus aismalfahht; kas ne peeteiktees, tam buhs dubbulti fami parradi jaatliffufhina. Randawas pagasta teefa, 30ta April 1842. ²

(Nr. 144.) Behrtul Tiedemann, pagasta wezzakais.
D. Kùlpe, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi pee dsimtsmuifchas Schwarras, Tuffkumes wirpilskunga aprinki, peeraffiti pagasta lohgetti, kas zittur ar un bes passihm dshwo, tohp no Schwarres pagasta teefas, us muifchas waldischanas luhgschanu, zaur scho usaizinati, pee pahrrakstifchanas, kas drih gaidama, laiku Schwarresmuifcha peeteiktees un saweem peenahkumeem pakkat nahkt. Schwarres pagasta teefa, 9ta April 1842. ¹

(Nr. 8.) Indrik Schnikker, pagasta wezzakais.
Klein, pagasta teefas ffrihweris.

Kad Puhres muifchaswaldischana schai pagasta teefai usdewufe, wiffus tohs, pee Puhres pagasta peeraffitus pagasta-lohgetti un brihwlaubis, kas taggad ar un bes passihm zittos pagastos usturrahf usaizinaht, sewis pee schihf nahkamas pahrrakstifchanas, kas schnu 1842tra gadda gaidama, pehz teem par scho leetu eezelteem liffkumeem, tur liff peeraffitees, kur winni taggad usturrahf, un turkluft peekohdina, ka wiffwehlah lihds 6tu Fuhni, kas par to beidsamu termini nolifts irr, wiffi schai pagasta teefai sawu taggadeju mahjas-weetu peerahdiht buhs, un tai pascha laifa sawas Krohna nodohfchanas un magasifhnes parradus atliffufhinaht, zittadi ar teem ka ar aplahrt staiguleem un wafankeem darrihs; tad wiffas tahs pagasta teefas kur kahds pee Puhres pagasta peederrigf zillweks usturretahs zaur scho teek luhgtas, tohs pehz teem tadeht eezelteem liffkumeem, sawos pahrrakstifchanas ruffos usneemt un par teem schai pagasta teefai sinnu doht; un tahlati neweenam pee Puhres peederrigf lohjeklim, lam naw passihf, sawa pagasta mahjasweetu doht, ja winnas ne

gribb tadeht fuhfifiba un fildaf klucht. Puhres pagasta teefa, 28ta April 1842. ¹

(T. S.) ††† K. Wallberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 44.) C. Rosenthal, pagasta teefas ffrihw.

Tas parradu-isliffufhinaschanas- un mantas-dallifchanas-termins ta nomirruscha Leelas Gezawas fainneeka Praulu Zahna Steinberg irr us to 3schu Fuhli 1842 nolifts. Talabb teek wiffi tee, lam pee tahs mantas kahda dalliba, jeb kahdas parradu mekleschanas buhtu, usaizinati, lihds peeminnetam terminam ar sawahm mekleschanahm un peerahdischanahm pee Leelas Gezawas pagasta teefas peeteiktees, ar to pamahzifchanu, ka teem, kas ne peeteiktees muhschigu kluffuzeeschanu uslifts. Leela Gezawa, 4ta Mai 1842. ²

(Nr. 96.) Janne Rohmann, pagasta wezzakais.
Ewerts, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi parradu deweji ta ziffahrtiga Benkawa meschufarga Wille Wannag, pahr kurra mantu parradu deht konkurse spreeshta, teek no Sniffkeres pagasta teefas usaizinati, ar sawahm taisnahm prassifchanahm wiffwehlah lihds 26tu Fuhni f. g. pee schihf teefas peeteiktees; ar to peekohdinafchanu, ka pehz schi termina neweenu wairs ne klaufihf. Sniffkeres pagasta teefa, 4ta Mei 1842. ²

(Nr. 155.) ††† Frizz Kupfer, peefehdetais.
Freymann, pagasta teefas ffrihw.

No Jaunpilles pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta nomirruscha Jaunpilles fainneeka Frizz Stirkfch no Leijes-Wihtineem, pahr kurra mantu magasifhnes-parradu un inwentariuma-truhkuma deht konkurse spreeshta, usaizinati, diwu mehneschu starpaf, prohti lihds 4tu Fuhli f. g. pee schihf pagasta teefas peeteiktees. Jaunpilles pagasta teefa, 6ta Mei 1842. ²

(T. S.) ††† Jehlab Lohm, pagasta wezzakais.
(Nr. 110.) C. G. Monkewitz, pagasta teefas ffrihw.

No Jaunpilles pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta nomirruscha Jaunpilles fainneeka Krischjahn Kalke no Kalna-Wihlinu mahjahm, pahr kurra mantu magasifhnes parradu deht konkurse spreeshta, usaizinati, lihds 4tu Fuhli f. g. ar sawahm prassifchanahm pee schihf pagasta teefas peeteiktees. Jaunpilles pagasta teefa, 6ta Mei 1842. ²

((T. S.) ††† Jehlab Lohm, pagasta wezzakais.
(Nr. 111.) C. G. Monkewitz, pagasta teefas ffrihw.

Wiffi no Wahrmesmuifchas pagasta (Kuldigas aprinki) brihw islaifti schahs draudses lohjekli kas lihds schini

wehl naw sawu Krohna nobohschanu atlihdsinaschanas dehl scheitan peeteifuschees, un ar notezzejuschahm passchm schai pagasta teesai nesinnamods pagastods usturrahß, tohp usajinati, tschetru neddelu starpä, no appalsch rakstias deenas, pee schihs pagasta teesas peeteiftees, prohti paschi passes turretaji, jo zits ne taps klaushts; turprettim, ja nemeens scho usajinaschanu wehrä ne liktu, irr wiffi tee pee schihs pagasta draudsßes peederrigi, fä jebkatris pasfaules staigulis un wasankis eeraugamä. Wahrmes pagasta teesa, tai 9tä Mei 1842. I

(Nr. 46.) ††† Fndrik Bredis, pagasta wezzakais.
U. Zimmermann, pagasta teesas ffrihw.

* * *

No Wahrmesmuischas pagasta teesas (Kuldigas aprinki) tohp tas ffröhderis Kohl, fas pagahjuscha gaddä schinni pagastä pee Lippaifu fainneeka mahjojis, usajinachts, tschetru neddelu starpä, no appalsch rakstias deenas, sawu, pee peeminnetä fainneeka par parradeem eekihlatu mantu prett atlihdsinaschanu isnemt; jo, ja tas patß ffröhderis tanni wirspeeminnetä laikä ar to Lippaifä fainneeku ne islihdsinasees un sawu eekihlatu mantu ne isnemß, tad to paschu mantu pee schihs pagasta teesas uhtrupß pahrdohß. Wahrmes pagasta teesa, tai 9tä Mei 1842. I

(Nr. 48.) ††† Fndrik Bredis, pagasta wezzakais.
U. Zimmermann, pagasta teesas ffrihw.

Tam us ispirkschanas-pelnu no refruhßscheem atlaistam pee Kurgaddes pagasta peederrigam puissim Jannim Fndrika dehlam Lubschneek irr tai nakti no 5ta us 6ta Mei f. g. ta tam pascham no Talsenes aprinka teesas 29tä April Nr. 477 eedobta gadda-passe Lapmeschu-krohga us Rihgas zetta nosagta. Zaur scho teek salabbad sinnamu darrihts, fa schi passe, ja lahds to uszeltu, jeb ar to paschu fä ar sawu rabditohß, fä negeldiga eeraugama. Kurgaddes pagasta teesa, 13tä Mei 1842. 2

(L. S.) ††† P. J. Malzeneek, pagasta wezzakais.
(Nr. 16.) F. C. Rosenthal, pagasta teesas ffrihw.

* * *

Wiffi pee Franck-Seffawas peerakstiti pagastu lohzeßti, fas ahrupß schihs draudsßes zittods pagastods ar un bes passchm usturrahß, tohp zaur scho usajinati, pee nahlamas pahrrakstischanas, fas schinni 1842trä gaddä gaidama, fewi tur likt peerakstitees, kur tee lihßschim usturrejuschees un taggad wehl usturrahß, un wisoweßlak lihßß 3otu Fuhni paschi schai pagasta teesai sawu taggadeju mahias-weetu peerahdiht un sawas Krohna nobohschanas atlihdsinacht, zittadi ar teem fä ar wasankeem un pasfauls-staiguleem darrihe. 3

Franck-Seffawas pagasta teesa, 24tä Mei 1842.
Fritz Schirmehr, pagasta wezzakais.
Freymann, pagasta teesas ffrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirguß us plazzi. Rihgä, tanni 18tä Mai 1842.

	Sudraba naudä.			Sudraba naudä.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jaunß dahlberis geldeja	1	33	I pohds kannepu tappe makschts ar	1	—
I puhrs rudsu tappe makschts ar	1	70	I — linnu labbakas surtes — —	1	80
I — kweeschu — —	3	—	I — — flitakas surtes — —	1	60
I — meeschu — —	1	25	I — tabaka — —	—	65
I — meeschu = putrainu — —	1	90	I — dselses — —	—	75
I — ausu — —	—	80	I — sweesta — —	2	30
I — kweeschu = miltu — —	4	—	I muzza filku, preeschu muzzä — —	7	25
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	2	50	I — — wißschnu muzzä — —	7	50
I — rupju rudsu = miltu — —	1	70	I — farkanas fahls — —	7	—
I — sirnu — —	1	60	I — rupjas leddainas fahls — —	6	—
I — linnu = sehklas — —	2	50	I — rupjas baltas fahls — —	4	40
I — kannepu = sehklas — —	1	50	I — smalkas fahls — —	4	—
I — linmenu — —	5	—			

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffes: Waldischanas-rahtß U. Weitler.